

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 25 lipca 2016 r.

Poz. 2693

ZARZĄDZENIE REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia 4 lipca 2016 r.

zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziorka Chośnickie PLH220012

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziorka Chośnickie PLH220012 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2014 r. poz. 1621), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 3 do zarządzenia otrzymuje brzmienie, jak załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia,
- 2) załącznik nr 4 do zarządzenia otrzymuje brzmienie, jak załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia,
- 3) załącznik nr 5 do zarządzenia otrzymuje brzmienie, jak załącznik nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w
Gdańsku

Danuta Makowska

¹⁾ Zmiany ustawy wynikają z Dz. U. z 2014 r. poz. 926, z 2015 r. poz. 1045 i 1688, z 2016 r. poz. 422 oraz z M.P. z 2015 r. poz. 1064.

Załączniki do zarządzenia Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 4 lipca 2016 r.
zmieniającego zarządzenie w sprawie ustanowienia planu
zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jeziorka
Chośnickie PLH220012

Załącznik nr 1. Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony.

Lp.	Przedmiot ochrony	Opis zagrożenia ²⁾
1.	3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	<p>1. Istniejące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) H01.03 zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych; 2) H01.09 zanieczyszczenie wód powierzchniowych z innych źródeł rozproszonych; 3) J02.05.03 modyfikowanie akwenów wód stojących. <p>Uwarunkowania zagrożeń wymienionych w pkt 1)- 3) wynikają z faktu włączenia wszystkich zbiorników dystroficznych w obszarze, w system odwadniający kompleks torfowiska. Z tego powodu są stale zanieczyszczane ponadnaturalną dostawą kwaśnej materii organicznej (w tym kwasów humusowych) rowami. Ponadto w wyniku odwadniania otaczającego złoża, do każdego z jezior bezpośrednio z torfu migrują większe niż w niezaburzonych warunkach hydrologicznych ilości kwaśnej materii organicznej, a także powstających w murszejącym złożu torfowym kompleksów mineralno-organicznych. Włączenie w system melioracyjny zniekształca warunki hydrologiczne tych pierwotnie bezprzepływowych jezior.</p> <p>2. Potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) F02 rybołówstwo i zbieranie zasobów wodnych - mało realnym w warunkach ochrony rezerwatowej, lecz nie wykluczonym zagrożeniem dla zbiorników byłyby próby prowadzenia w nich gospodarki rybackiej oraz wszelkie zanieczyszczenia; 2) H01 zanieczyszczenie wód powierzchniowych.
2.	7120 Torfowiska wysokie, zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji	<p>1. Istniejące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) J02.01.02 osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych - płąt położony w oddziałach 24 i 39³⁾ odwadniany jest bezpośrednio rowem melioracyjnym. Płąty w oddziałach 24 oraz 25 odwadniane są pośrednio, w związku z odwadnianiem całego kompleksu i obniżenia w nim poziomu wody. Skutkuje to wolniejszą regeneracją roślinności wysokotorfowiskowej, oraz miejscami znacznym zadrzewieniem i zakrzewieniem płątów siedliska – zwłaszcza w płacie w oddziałach 24 i 39; 2) K02 ewolucja biocenotyczna, sukcesja - jeśli nie zostanie zahamowany proces osuszania torfu następować będzie sukcesja w kierunku boru bagiennego. <p>2. Potencjalne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) B01.01 zalesianie terenów otwartych; 2) C01.03 wydobywanie torfu. <p>Potencjalnymi, choć mało realnymi w związku z ochroną rezerwatową obszaru i zapisami prawnie obowiązującego planu ochrony rezerwatu, ale</p>

²⁾ kody zagrożeń, zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, Wersja 2012.1, Załącznik nr 5 „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011.

³⁾ Wg Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Lipusz na lata 2009-2018.

		niewykluczonymi zagrożeniami dla siedliska byłyby zalesienia i wznowienie wydobycia torfu.
3.	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. X Brak zagrożeń i nacisków - zagrożeń istniejących nie stwierdzono. Płaty siedliska w obszarze są dobrze uwodnione, dzięki wykonaniu działań ochronnych w postaci budowy 15 zastawek i podwyższenia poziomu piętrzenia wody do około 20 cm poniżej powierzchni torfowiska (zgodnie z rozporządzeniem nr 16/2007 Wojewody Pomorskiego z dnia 14 maja 2007 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jeziorka Chośnickie”). Funkcjonujące rowy melioracyjne nie stanowią obecnie zagrożenia dla jego stanu. 2. Potencjalne: <ol style="list-style-type: none"> 1) J02.01.02 osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych - intensyfikacja odwodnień (mało realne w obecnej sytuacji prawnej); 2) G05.07 niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak - brak realizacji zapisów niniejszego planu, dotyczących podniesienia piętrzenia wody w złożu.
4.	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Istniejące: <ol style="list-style-type: none"> 1) J02.01.02 osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych - funkcjonowanie rowów melioracyjnych skutkuje obniżeniem poziomu wód gruntowych w torfowisku, w tym także w płatach borów i lasów bagiennych. Powoduje to zahamowanie procesów torfotwórczych, murszenie i mineralizację torfu, osiadanie złoża torfowego, degenerację zbiorowisk roślinnych, miejscami ekspansję brzozy; 2) I02 problematyczne gatunki rodzime - występowanie gatunków obcych ekologicznie i geograficznie - w części płatów, ze względu na wprowadzanie w przeszłości świerka do drzewostanów oraz obniżenie poziomu wody, gatunek ten odnawia się obecnie miejscami spontanicznie. Problemem też jest wspomniana wyżej ekspansja brzozy. 2. Potencjalne: <ol style="list-style-type: none"> 1) G05.07 niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak; 2) K02 ewolucja biocenotyczna, sukcesja. <p>Zaniechanie działań ochronnych przewidzianych w planie ochrony rezerwatu jest istotnym potencjalnym zagrożeniem dla siedliska. Brak zabiegów ochrony czynnej, w tym przede wszystkim powstrzymania odpływu i podnoszenia poziomu wody w rowach (a tym samym w całym złożu) może potęgować dotychczasowe negatywne zmiany w siedlisku przyrodniczym. Zaniechanie usuwania nalotów i podszytów brzozowych, będzie skutkować zacienieniem runa oraz zwiększeniem ewapotranspiracji. Prowadzi to do zaniku gatunków charakterystycznych i wyróżniających dla borów bagiennych, a tym samym do pogorszenia stanu ochrony siedliska.</p>

Załącznik nr 2. Cele działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych
1.	3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	Poprawa wartości wskaźnika parametru specyficzna struktura i funkcje: melioracje odwadniające, który oceniono na U1 (niezadawalający).
2.	7120 Torfowiska wysokie, zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1 – niezadawalający) i utrzymanie na niezmienionym poziomie lub poprawa wartości wskaźników parametru struktura i funkcje.
3	7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na dotychczasowym poziomie (FV - właściwy) i utrzymanie na niezmienionym poziomie lub poprawa wartości wskaźników parametru struktura i funkcje.
4.	91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Utrzymanie stanu ochrony siedliska na co najmniej dotychczasowym poziomie (U1 – niezadawalający); 2. Poprawa wartości wskaźników na pięciu stanowiskach nr: 1 91D0-1, 1 91D0-1/2, 1 91D0-2, 2 91D0-1/2, 2 91D0-2⁴⁾, których stan ochrony oceniono jako niezadawalający (U1): <ol style="list-style-type: none"> 1) gatunki charakterystyczne, 2) występowanie mchów torfowców, 3) występowanie charakterystycznych krzewinek, uwodnienie; 3. Utrzymanie właściwego (FV) stanu ochrony siedliska (dotyczy jednego stanowiska nr 2 91D0-1, którego stan ochrony oceniono na właściwy FV) i utrzymanie na niezmienionym poziomie wartości wskaźników parametru struktura i funkcje.

⁴⁾ stanowiska zgodne z dokumentacją PZO (oprac. K. Bociąg i in. Gdańsk 2012).

Załącznik nr 3. Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ⁵⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie ⁶⁾
3160 Naturalne dystroficzne zbiorniki wodne	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
	Ochronie siedliska służą działania wymienione w ust. 1 – 5 przewidziane dla siedliska 91D0, mianowicie:		
	1. Odtworzenie silnie zdegradowanej brzeziny bagiennej, poprzez: 1) stopniowe usuwanie świerka, modrzewia i olchy, 2) pozostawienie do naturalnego obsiewu brzozy i spontanicznej sukcesji.	Oddz.: 29d, 29k, 43b.	Nadleśnictwo Lipusz
	2. Przebudowa drzewostanu brzeziny bagiennej i boru bagienno-zdegradowanych wskutek ekspansji świerka, poprzez: 1) stopniowe usuwanie świerka i modrzewia z drzewostanu, 2) stopniowe usuwanie całości podszytu świerkowego, 3) uprzątnięcie gałęzi i pozostałości po wyciętych drzewach poza rezerwat.	Oddz.: 29i.	Nadleśnictwo Lipusz
	3. Przebudowa drzewostanu brzeziny bagiennej i boru bagienno-zdegradowanych wskutek ekspansji świerka, poprzez: 1) usunięcie świerka z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) usunięcie 60-70% podszytu brzoźowego.	Oddz.: 27d, 27f, 43h, 43k.	Nadleśnictwo Lipusz
4. Ograniczenie ekspansji świerka z fitocenozy na siedliskach mineralnych, poprzez cięcia pielęgnacyjne wspomagające unaturalnianie się fitocenozy lasu dębowo-bukowego, graniczących z płatem siedliska 91D0: 1) usunięcie świerka i modrzewia z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) częściowe usunięcie z drzewostanu drzew sosny przeszkadzających w rozwoju osobników dębu – według potrzeb.	Oddz.: 24a, 24c, 24l, 27c, 27d, 27h, 27i, 28a, 28c, 28d, 28h, 29b, 29c, 29g, 39h.	Nadleśnictwo Lipusz	

⁵⁾ Wydzielenia leśne wg stanu Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Lipusz na lata 2009-2018, obręb Sulęcyno, Leśnictwo Bawernica.

⁶⁾ Podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań w ramach posiadanych kompetencji.

	5. Zagęszczenie sieci zastawek oraz podwyższenie poziomu piętrzenia wody zastawek istniejących ⁷⁾ , poprzez: 1) budowę 8 nowych zastawek, 2) zasypanie rowów w 5 lokalizacjach, 3) przebudowę 10 istniejących zastawek w celu podniesienia poziomu piętrzenia, 4) naprawę zastawki.	1) Oddz.: 24j, 25o, 26n, 28i, 39d, 24m, 40a, 42b; 2) oddz. 39f, 42j; 3) oddz.: 25n, 27d, 25o, 42d; 4) oddz. 29b.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
	Działania dotyczące monitoringu ⁸⁾ stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
	Po 5 latach od wykonania działań ochronnych monitoring następujących wskaźników: barwa, przezroczystość, pH, przewodnictwo, melioracje odwadniające.	zbiorniki w oddz.: 42a, 27k, 40b.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Nie planuje się.		
7120 Torfowiska wysokie, zdegradowane, zdolne do naturalnej lub stymulowanej regeneracji	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
	Ochronie siedliska służą działania przewidziane dla siedliska 91D0, mianowicie:		
	1. Odtworzenie silnie zdegradowanej brzeziny bagiennej, poprzez: 1) stopniowe usuwanie świerka, modrzewia i olchy, 2) pozostawienie do naturalnego obsiewu brzozy i spontanicznej sukcesji.	Oddz.: 29d, 29k, 43b.	Nadleśnictwo Lipusz
	2. Przebudowa drzewostanu brzeziny bagiennej i boru bagiennego zdegradowanych wskutek ekspansji świerka, poprzez: 1) stopniowe usuwanie świerka i modrzewia z drzewostanu, 2) stopniowe usuwanie całości podszytu świerkowego, 3) uprzątnięcie gałęzi i pozostałości po wyciętych drzewach poza rezerwat.	Oddz.: 29i.	Nadleśnictwo Lipusz
	2. Przebudowa drzewostanu brzeziny bagiennej i boru bagiennego zdegradowanych wskutek ekspansji świerka, poprzez: 1) usunięcie świerka z drzewostanu,	Oddz.: 27d, 27f, 43h, 43k.	Nadleśnictwo Lipusz

⁷⁾ Zgodnie z uszczegółowieniem zawartym w dokumentacji do PZO, poza okresem lęgowym bielika ewentualnie gniazdującego w miejscu lokalizacji zastawek.

⁸⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

	2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) usunięcie 60-70% podszytu brzożowego.		
	3. Ograniczenie ekspansji świerka z fitocenoz na siedliskach mineralnych, poprzez cięcia pielęgnacyjne wspomagające unaturalnianie się fitocenoz lasu dębowo-bukowego, graniczących z płatem siedliska 91D0: 1) usunięcie świerka i modrzewia z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) częściowe usunięcie z drzewostanu drzew sosny przeszkadzających w rozwoju osobników dębu – według potrzeb.	Oddz.: 24a, 24c, 24l, 27c, 27d, 27h, 27i, 28a, 28c, 28d, 28h, 29b, 29c, 29g, 39h.	Nadleśnictwo Lipusz
	4. Zagęszczenie sieci zastawek oraz podwyższenie poziomu piętrzenia wody zastawek istniejących ⁹⁾ , poprzez: 1) budowę 8 nowych zastawek. 2) zasypanie rowów w 5 lokalizacjach. 3) przebudowę 10 istniejących zastawek w celu podniesienia poziomu piętrzenia, 4) naprawę zastawki.	1) oddz.: 24j, 25o, 26n, 28i, 39d, 24m, 40a, 42b 2) oddz. 39f, 42j; 3) oddz.: 25n, 27d, 25o, 42d; 4) oddz. 29b.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
	5. Wzrost zasobów martwego drewna w maksymalnym stopniu, w jakim umożliwiają to procesy naturalnego wydzielania się drzew (powyżej 3m długości i powyżej 30 cm grubości) powyżej 3 sztuk/ha, poprzez pozostawianie ewentualnych złomów i wywrotów oraz stojących drzew zamierających.	Cały obszar Natura 2000.	Nadleśnictwo Lipusz
Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych			
	Po 5 latach od wykonania działań ochronnych monitoring stanu ochrony siedliska na podstawie metodyki GIOŚ.	Torfowisko w oddz. 39.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony			
Nie planuje się.			
7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-</i>	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
	Ochronie siedliska służą działania przewidziane dla siedliska 91D0, mianowicie:		
	1. Odtworzenie silnie zdegradowanej brzeziny bagiennej, poprzez:	Oddz.: 29d, 29k, 43b.	Nadleśnictwo

⁹⁾ Zgodnie z uszczegółowieniem zawartym w dokumentacji do PZO, poza okresem lęgowym bielika ewentualnie gniazdującego w miejscu lokalizacji zastawek.

<i>Caricetea</i>)	1) stopniowe usuwanie świerka, modrzewia i olchy, 2) pozostawienie do naturalnego obsiewu brzozy i spontanicznej sukcesji.		Lipusz
	2. Przebudowa drzewostanu brzeziny bagiennej i boru bagiennego zdegradowanych wskutek ekspansji świerka, poprzez: 1) stopniowe usuwanie świerka i modrzewia z drzewostanu, 2) stopniowe usuwanie całości podszytu świerkowego, 3) uprzątnięcie gałęzi i pozostałości po wyciętych drzewach poza rezerwat.	Oddz.: 29i.	Nadleśnictwo Lipusz
	3. Przebudowa drzewostanu brzeziny bagiennej i boru bagiennego zdegradowanych wskutek ekspansji świerka, poprzez: 1) usunięcie świerka z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) usunięcie 60-70% podszytu brzożowego.	Oddz.: 27d, 27f, 43h, 43k.	Nadleśnictwo Lipusz
	4. Ograniczenie ekspansji świerka z fitocenozy na siedliskach mineralnych, poprzez cięcia pielęgnacyjne wspomagające unaturalnianie się fitocenozy lasu dębowo-bukowego, graniczących z płatem siedliska 91D0: 1) usunięcie świerka i modrzewia z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) częściowe usunięcie z drzewostanu drzew sosny przeszkadzających w rozwoju osobników dębu – według potrzeb.	Oddz.: 24a, 24c, 24l, 27c, 27d, 27h, 27i, 28a, 28c, 28d, 28h, 29b, 29c, 29g, 39h.	Nadleśnictwo Lipusz
	5. Zagęszczenie sieci zastawek oraz podwyższenie poziomu piętrzenia wody zastawek istniejących ¹⁰⁾ , poprzez: 1) budowę 8 nowych zastawek, 2) zasypanie rowów w 5 lokalizacjach, 3) przebudowę 10 istniejących zastawek w celu podniesienia poziomu piętrzenia, 4) naprawę zastawki.	1) Oddz.: 24j, 25o, 26n, 28i, 39d, 24m, 40a, 42b; 2) oddz. 39f, 42j; 3) oddz.: 25n, 27d, 25o, 42d; 4) oddz. 29b.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
	6. Wzrost zasobów martwego drewna w maksymalnym stopniu, w jakim umożliwiają to procesy naturalnego wydzielania się drzew (powyżej 3m długości i powyżej 30 cm grubości) powyżej 3 sztuk/ha, poprzez pozostawianie	Cały obszar Natura 2000.	Nadleśnictwo Lipusz

¹⁰⁾ Zgodnie z uszczegółowieniem zawartym w dokumentacji do PZO, poza okresem lęgowym bielika ewentualnie gniazdującego w miejscu lokalizacji zastawek.

	ewentualnych złomów i wywrotów oraz stojących drzew zamierających.		
	Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych		
	Nie planuje się.		
	Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony		
	Nie planuje się.		
91D0 Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne	Działania dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania		
	1. Odtworzenie silnie zdegradowanej brzeziny bagiennej, poprzez: 1) stopniowe usuwanie świerka, modrzewia i olchy, 2) pozostawienie do naturalnego obsiewu brzozy i spontanicznej sukcesji.	Oddz.: 29d, 29k, 43b.	Nadleśnictwo Lipusz
	2. Przebudowa drzewostanu brzeziny bagiennej i boru bagiennego zdegradowanych wskutek ekspansji świerka, poprzez: 1) stopniowe usuwanie świerka i modrzewia z drzewostanu, 2) stopniowe usuwanie całości podszytu świerkowego, 3) uprzątnięcie gałęzi i pozostałości po wyciętych drzewach poza rezerwat.	Oddz.: 29i.	Nadleśnictwo Lipusz
	3. Przebudowa drzewostanu brzeziny bagiennej i boru bagiennego zdegradowanych wskutek ekspansji świerka, poprzez: 1) usunięcie świerka z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) usunięcie 60-70% podszytu brzożowego.	Oddz.: 27d, 27f, 43h, 43k.	Nadleśnictwo Lipusz
	4. Ograniczenie ekspansji świerka z fitocenoz na siedliskach mineralnych, poprzez cięcia pielęgnacyjne wspomagające unaturalnianie się fitocenoz lasu dębowo-bukowego, graniczących z płatem siedliska 91D0: 1) usunięcie świerka i modrzewia z drzewostanu, 2) usunięcie całości podszytu świerkowego, 3) częściowe usunięcie z drzewostanu drzew sosny przeszkadzających w rozwoju osobników dębu – według potrzeb.	Oddz.: 24a, 24c, 24l, 27c, 27d, 27h, 27i, 28a, 28c, 28d, 28h, 29b, 29c, 29g, 39h.	Nadleśnictwo Lipusz

	<p>5. Zagęszczenie sieci zastawek oraz podwyższenie poziomu piętrzenia wody zastawek istniejących¹¹⁾, poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) budowę 8 nowych zastawek, 2) zasypanie rowów w 5 lokalizacjach, 3) przebudowę 10 istniejących zastawek w celu podniesienia poziomu piętrzenia, 4) naprawę zastawki. 	<ol style="list-style-type: none"> 1) Oddz.: 24j, 25o, 26n, 28i, 39d, 24m, 40a, 42b; 2) oddz. 39f, 42j; 3) oddz.: 25n, 27d, 25o, 42d; 4) oddz. 29b. 	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
	<p>6. Wzrost zasobów martwego drewna w maksymalnym stopniu, w jakim umożliwiają to procesy naturalnego wydzielania się drzew (powyżej 3m długości i powyżej 30 cm grubości) powyżej 3 sztuk/ha, poprzez pozostawianie ewentualnych złomów i wywrotów oraz stojących drzew zamierających.</p>	Cały obszar Natura 2000.	Nadleśnictwo Lipusz
Działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych			
	<p>1. Kontrola funkcjonowania zastawek/zasypania i monitoring poziomu wody.</p>	Zastawki/zasypania - wszystkie lokalizacje.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
	<p>2. Monitoring wskaźników: gatunki charakterystyczne, występowanie mchów torfowców, występowanie charakterystycznych krzewinek, uwodnienie, w roku następnym po wykonaniu działań ochronnych.</p>	Stanowiska w monitoringu GIOŚ oraz oddz.: 27d, 26n, 41h, 25k.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
Działania dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony			
Nie planuje się.			

¹¹⁾ Zgodnie z uszczegółowieniem zawartym w dokumentacji do PZO, poza okresem lęgowym bielika ewentualnie gniazdującego w miejscu lokalizacji zastawek.